Nr 30
2009

Örträsk Allehanda

-organ för Örträsk intresseförening.

Sommar med Astrid Helletun

Gymet—vad har hänt?

Midsommarfirande i Örträskbygden

Aktiviteter i Vargträsk

Årets storfiskare - vem blev det?

Glad sommar!

önskas alla våra läsare

Stefan Svensson har ordet

Vad ska man skriva i dessa tider, var en fråga som jag ställt till mig själv en längre tid. Ska jag fortsätta att älta de beslut som fattats av hobbypolitiker och som gjort att ett mörkt moln länge legat över vår by? NEJ sommaren är här och med den så tycker jag mig se en ljusare himmel över Örträsk sjön.
Sommaren har många aktiviteter med sig, varför inte hyra några kanoter och ta en fridfull åktur nedför Öre älven och kanske övernatta i någon utav våra flottarkojor! Eller gör en heldag nere på Vargåsan där bastuflotten kommer att stå även i år. Vi har haft stora problem med flotten men nu ska dom vara lösta så den inte ska slita sig mer.

Vargträsk är också ett hett tips där många nya projekt har dragit igång omkring Ekomuseet, men det närmast antågande är ju ändå midsommar som har fått en rejäl nystart dans runt stången på midsommarafton och dans i logen på midsommardagen till det lokala bandet Riff Raff Ruff och David Henriksson.

Detta är bara ett litet urval av vad som komma skall. Glöm inte att byn är i allra högsta grad levande och det ska den förbli men vi måste hjälpas åt att jobba för det.
Som avslutning vill jag tacka gymsektionen och andra inblandade för deras otroliga jobb med gymmet!

Trevlig sommar önskar Stefan Svensson ordförande i Intresseföreningen

Medlemsavgift:
Fullt betalande medlem: 100 kr/ år

Bankgiro: 5292-2366

GLÖM INTE att skriva ditt namn och adress på inbetalningen!

Redaktionens kontaktpersoner:
Cia Landström tel 0932-303 14
E-post: **cinemyr@thotmail.com**
Linda Öhrman tel 0932-301 14
E-post: **lindelin@passagen.se**

ÖA, Örträsk Allehanda

utkommer som medlemstidning. Den finns även tillgänglig på Örträsk Livs och ICA, V Örträsk, för tio kronor. TACK för alla bidrag inkommit!

Manusstopp

Redaktionellt material är alltid välkommet. Maila gärna ditt bidrag som en word-fil till våra kontaktpersoner. Det går också bra att lämna in handskrivna bidrag.

Manusstopp är **15 maj** för sommarnumren och **15 november** för vinternumren. För eventuella stavfel m.m. ansvarar Linda som klippt & klistrat

I detta nummer av

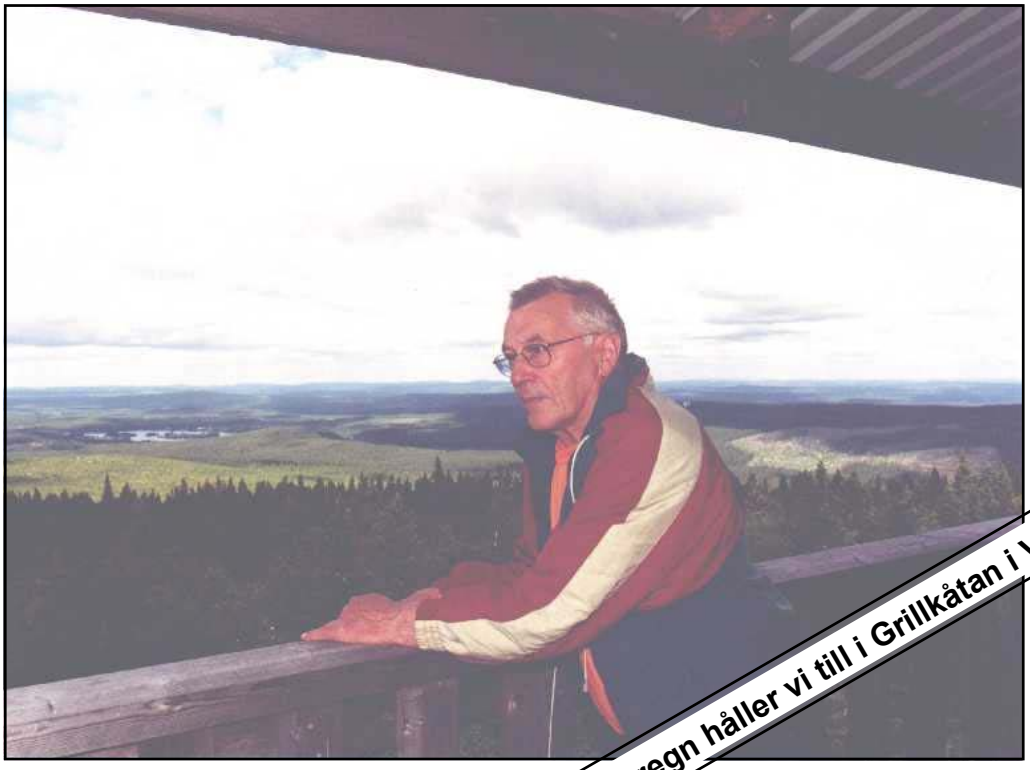
Ordförande har ordet	2
Vargträskdagen/Loppis	3
Förskolan Öringen (David)	4
Dra mig baklänges (Sofia o Anna)	5
Hur ska landsbygden överleva (Gun)	7
Örträsk hembygdsförening	8
Stugvärd (Åke Runnman)	11
Pris till Örträskare	12
Gymet har startat (Michael Stenberg)	13
Tips från coachen Annika Olofsson	14
Själens spegel (Hans Gustafsson)	15
14	
Ekomuseet (Elisabet Lycksell)	15
Sommaraktiviteter i Vargträsk	17
Årets storfiskare (Gunnar Eriksson)	19

Allsång med Bäverringen

Storsvartliden

Midsommarafton kl 19.00

Försäljning av kaffe, saft och korv för grillning

Vid regn håller vi till i Grillkåtan i Vargträsk

Alla varmt välkomna!

Arrangörer:
Vargträsk Intresseförening och Studieförbundet Vuxenskolan Lycksele

Förskolan Öringen!

Anton, Ella, Marion, Daniel och Vidar

Våren är här, med allt som följer. Barnen är glada att favoriterna, sandlådan och gungorna, har tinat fram. Vi har haft vårtema där vi tagit vårpromenader, gjort en vårtavla, målat och ritat samt byggt en fågelholk. Onsdagen den 14 maj åkte vi till våra vänner på förskolan Bitvargen i Balsjö och firade förskolans dag tillsammans med dem. Det blev en rolig dag med sång, lekar, hinderbana och tunnbrödsbak.

Inför sommaren ska vi även ha en sommaravslutning med grillning och lekar, samt besöka djurparken i Lycksele.

Marion, Ida, Axel, Anton, David, Daniel,och Ella

Några av barnens tankar om sommaren:

Marion Blom 3 år (snart 4):
Det bästa med sommaren är studsmattan. Man kan även sparka boll och plocka blommor.
När det regnar brukar jag spela dator.

Daniel Henriksson 4 år: Det roligaste med sommaren är att tälta, ha picknick, springa barfota och hoppa studsmatta. Djurparken är också en av mina favoriter. Myskoxarna gillar jag verkligen.

Ida Hällgren 4 år: Jag brukar åka 4-hjuling med pappa. Det är kul. Sen tycker jag om att åka på fest. Jag brukar leka hemma.

Med dessa ord önskar vi på förskolan Öringen er alla en

GLAD SOMMAR!

Daniel, Anton,

Lördagen den 14:e mars gick det andra Örträskdraget av stapeln. Morgonen började med -25 grader, men innan starten hade temperaturen kommit sig upp på en acceptabel åktemperatur på 15 grader.

Trots de snöfall som kom helgen innan hade våra duktiga spårdragare fått till ett kanonspår, ett stort tack till er! Årets upplaga bjöd på fler deltagare än förra årets, vi hade till och med lyckats värva några deltagare som tidigare aldrig prövat på draghundskörning på tid.

Oväntade namn som Håkan Eleblad och B-O Börjesson stod på starten, så till nästa år ser vi gärna fler hemmaåkare som vill vara med!

Publikuppslutningen var stor och vi vill passa på att tacka alla funktionärer som var med och gjorde detta möjligt!

Sofia och Anna Börjesson
för Dra mig baklänges

Foton: Åke Runnman, Linda Öhrman

HUR SKALL LANDSBYGDEN ÖVERLEVA??

En kanske mer än aktuell fråga i dessa tider när vi åser avflyttning och utarmning av vår del av landet.
VAD ska vi åstadkomma för att PÅ-flyttning, IN-flyttning m m kan bli verklighet. Centraliseringen påbörjades för decienner sedan och det har inte avstannat, tvärtom, kanske. Jag minns början av -60 talet, när flyttlassen gick till Perstorp, bl a .
Det krävs stora insatser för landsbygden, vi har rätt till mer än en plogad väg och ett gatlyse. Alla satsningar som ny görs på infrastrukturen är mer än välkomna, men det finns ändå mycket mycket mer att göra.
Idag finns en strategi för landbygden, som finns att läsa under Regeringskansliet, www.regeringen.se. Den andas i a f lite hopp och ingivelse, något som tydligt aldrig lämnar oss landsbygdsnördar..!

I vårt område, det som omnämns i Leader Lappland, finns nu pengar som förhoppningsvis skall bära frukt inför framtiden. Hållbara projekt som leder framåt. Det är alltså viktigt göra ansökningarna nu.

Trots att Örträskbygden har ansatts hårt av förändringar och nedläggningar, vill jag ändå inte tro att musten har gått ur befolkningen. Vi är som de flesta ättlingar till vår anfader, sega och utrustade med den SISU som är kännetecknande för oss.

På länsnivå, jobbar vi f n med nya grepp, vilket jag återkommer till vid senare tillfälle. Problemet med demografi och minskat barnafödande är inte enkelt och det räcker inte med den gamla devisen ifrån vår Nyårsrevy 1975.
Västerbottens län kommer också att vara pilotlän om förstärkt landbygdsservice
Ett av två i landet, dessutom.

Fler på beslutsnivå måste engageras i landsbygdsfrågorna. Jag har en känsla av att vi glöms bort ibland och hela tiden ska skylla oss själva för att vi valt landet.
Organisatoriska åtgärder, som ser omlandets möjligheter och kraft, ska till, **landsbygdsperspektivet** måste också vara en naturlig del på alla områden, samverkan likaså. Samverkan mellan alla parter, inte minst i den lilla egna konstellationen.

Landsbygden har förutsättningar, det gäller bara för icke vidsynta tätortsbor att se bortom 50 skyltarna. Det är inte vildmark som finns där, det är brukad, bebodd, levande landsbygd, med ständigt strävande befolkning.

Med hopp om en lång skön sommar
Hälsningar
Gun Rehnman

Örträsk hembygdsförening önskar GLAD SOMMAR

Öppettider serveringen:

Denna sommar kommer att innebära en del förändringar gällande öppettider för serveringen. Vi kommer, förutom de större evenemangen, bara att ha öppet två dagar i veckan under juli månad. Detta beroende av att det tidigare år har varit svårt att få ett flyt i personalbemanningen och att det inte gett inkomster som väger upp den arbetsinsats som läggs ner (under hela den tiden). Om det finns någon som känner för att ställa upp de dagar vi planerar att ha öppet, så anmäl ert intresse till **Valdy Eliasson 0932-30118 eller 070-585 10 36.**

Frivilliga kakbakare välkomnas också, både tidigare och nytillkomna, redan tillfrågade och ej ännu tillfrågade. Om det är någon som känner att sig manad och vill att vi ska utöka öppettiderna är vi inte främmande för att ha öppet fler dagar under veckorna i juli, men som det ser ut i dagsläget blir det tisdagar och onsdagar varje vecka i juli. Välkommen att höra av dig om du vill göra en insats!

Midsommar dansen:

Midsommar dansen i år kommer att genomföras under samma omständigheter som i fjol. Vi hoppas verkligen på samma fina publik uppslutning som vi hade då. Kl 20,00 börjar **vår egen David Henriksson** spela och då bjuds det på en mer blandad musik. Sen kommer **Riff Raff Ruff** i år igen kl 21,00 börjar de spela. Vi önskar som i fjol att så många som möjligt i alla åldrar kommer eftersom det ger en trevligare stämning!

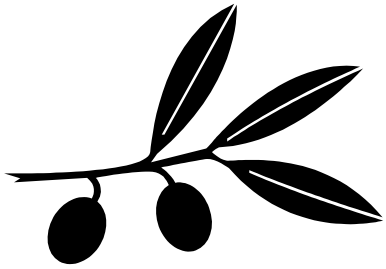
Nu hoppas vi på en varm och härlig sommar, och att ni alla kommer ner och besöker oss på våra evenemang.

Alla är varmt välkomna på alla våra aktiviteter!

Anna Börjesson, Ordförande

Minnesfonden
Föreningens minnesfond är till för alla som vill skänka pengar till vår verksamhet. Minnesfondens pengar går i huvudsak till Erik-Lars gårdens underhåll enligt de önskemål som fastställdes när fonden grundades.
Om Du vill skänka en gåva eller göra en donation är det samma postgiro alt. bankgiro som gäller p-giro 73 32 94 - 3 eller bankgiro 5374 - 3753
Märk talongen "Minnesfonden"
Om Du inte vill vara anonym som givare, vill vi gärna ha adress och namn på avsändaren.

Om du önskar hyra hembygdsföreningens lokaler
Vänd dig till : Anna Börjesson Tel. 070-211 06 66
e-post: annaborjesson81@hotmail.com
Priser:
Dalgården: 2000 kr: Du hyr då lokalen från 16.00 dagen före festdagen till 16.00 dagen efter festdagen.
500 kr för enstaka sammankomst dagtid
Logen: 500 kr per tillfälle
Bagarstugan 50 kr per tillfälle

Styrelsen för Örträsk hembygdsförening

JULICAFÉ I VARGTRÄSK

Sommarcaféet i Grillkåtan, Vargträsk, är öppen varje julidag från klockan 12.00 till 16.00.
Servering! Tombolalotteri! Försäljning! Kanotuthyrning!
Välkommen!
Vargträsk Intresseförening

Pärlan i Örträsk
Öppet som vanligt
med dagens och grillen
öppet under julimånad
Välkommen
önskar
Ann-Gerd, Rolf, Anitha

Skogsfinnarna i norra Sverige

Inbjudan till en seminariedag med Maud Wedin

Maud Wedin doktorerade 2007 i ämnet ”Den skogsfinska Kolonisationen i Norrland”. Tonvikten i avhandlingen ligger på studier av skogsfinnarna migration, kolonisation, näringsliv, landskap och kultur.

Tid: **Onsdagen den 1 juli 2009 klockan 09.45**
Plats: **Hembygdsgården i Örträsk**

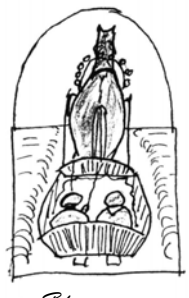
09.45	Samling med kaffe och smörgås
10.00 - 12.00	Den skogsfinska kolonisationen i Norrland
12.00 - 13.00	Lunch
13.00 - 14.00	I Johan Filipssons Hilduinens fotspår
14.00 - 14.30	Kaffe
14.30 - 16.00	Skogsfinnarnas liv och leverne

Kostnad: Kursen är kostnadsfri. Kaffe och lunch till humana priser

Anmälan senast den 28 juni
e-post: hilduinen@live.se
Telefon: 0932 - 320 15, Anette Norberg

Vägbeskrivning: Vid sjön i Örträsk, östra sidan. Skyltat ”Hembygdsgården” från genomfartsvägen i Örträsk.

Välkomna att lära om våra förfäder skogsfinnarna!
Hembygdsföreningen Ekomuseet i Vargträsk och Örträsk Hembygdsförening i samarbete med Vuxenskolan Lyckseleavdelningen

Ekomuseet Vargträsk

ÖRTRÄSK HEMBYGDSFÖRENING

Studieförbundet Vuxenskolan

STUGVÄRD???

Örträskbygdens Intresseförening är ansvarig för fyra stycken stugor längs älven, vid Lomforsen, Storforsen, Bomstugan och nere vid dammen. Stugorna har använts sporadiskt under de senaste åren och har med tiden uppnått olika grader av renoveringsbehov.

Att Intresseföreningen har ett övergripande ansvar är föreningen väl medveten om, men skulle vilja ha någon person till varje stuga som, i likhet med stugvärdarna hos Turistföreningen, har ett direkt ansvar för varje enskild stuga. Detta ansvar skulle inte innebära ett åtagande att allt underhåll ska utföras av denna person utan underhållet ska spridas på ett större antal personer som i olika grad kan bidra med hjälp så att vi kan behålla stugorna i ett bra skick. Ansvaret innebär istället att tillse att hyresgästerna får ut så mycket som möjligt av sin vistelse i bygden, att hjälpa till med tips om fiskeplatser, visa till platser av intresse, se till att inflyttande hyresgäst kommer till en ren och fräsch stuga och liknande.

Intresseföreningen söker nu några intresserade som kan åta sig tillsynen av en stuga vardera. Som en bonus till detta åtagande kan den ansvarige räkna med att, om respektive stuga inte är uthyrd, kunna nyttja stugan för eget bruk och efter eget önskemål, dock ej hyra ut i sin tur. Intresseföreningen är ansvarig för all uthyrning och ansvarar för att tillräckliga medel, efter behov, tillgång och överenskommelse, tillskjuts för att möjliggöra uthyrning.

Om någon har husgeråd som inte används men som skulle kunna används i någon av stugorna tas detta tacksamt emot.
Ni som är intresserade av att ta ett lite större ansvar kan meddela detta till Stefan Svensson, karl.gustaf@hotmail.com

VED

För att göra användningen av stugorna så trevlig som möjlig bör det finnas ved av god kvalitet och kvantitet. För att möjliggöra detta behöver några vänliga människor skänka en liten del av den årsved som nu kapas och klyvs runtom i bygden. De som på detta sätt ställer upp med någon, eller några, kubikmeter ved kommer att kunna se sina namn uppsatta vid respektive koja tillsammans med meddelandet om att den personen har skänkt veden. Om detta inte önskas så kommer vi naturligtvis att acceptera detta och ta emot veden anonymt.

PRIS TILL ÖRTRÄSKARE

ÅRETS ÖRTRÄSKARE: En ärorik utmärkelse som föräras en person vid Hembygdsfesten varje sommar med start 2001. Tidigare mottagare av denna utmärkelse:

2008	Svante Axelsson
2007	Erik Olof Öhrman
2006	Karin Svensson
2005	Siv och Anders Söderlund samt Christina Holmgren
2004	Stefan Landström
2003	Ann-Gerd Wahlberg och Asta Haraldsson
2002	Sture Holmgren
2001	Gunnar Astergren

Initiativtagare : Gun Rehnman, dåvarande ordförande i Örträsk intresseförening

****

STIPENDIUM från Örträskbygdens intresseförenings utvecklingsfond
på 5.000 kr gick detta år till Åke Runnman, vår ovärderlige hemsidesansvarige www.ortrask.se. Agneta Viklund Helén har diktat den träffsäkra motiveringen:

Örträsk är inte längre mer än en knapptryckning bort,
oavsett var i världen man befinner sig.
Ingen nyhet är för liten eller för stor för cyber–rymden,
och ingen historia för gammal för att berättas.
Ingen hälsning skickas ohörd,
och ingen lämnas okunnig om vår bygd,
Tack vare Åke

Foto: Agneta Höglund

Glöm inte att gå in på ……

www.ortrask.se

Foto: Linda Öhrman

GYMET HAR STARTAT!

Nu finns det möjlighet sedan en tid tillbaka till allsidig träning på gammskolan som de flesta på byn vid det här laget redan känner till. Vad man kanske inte känner till är att det numera erfordras en kod som ska knappas in på ett kodlås som sitter på väggen strax innanför entrén på vänster sida. Denna kod erhålles med fördel på Örträsk livs där man också kan köpa årskort eller månadskort om man nu hellre vill det. Det kan också vara bra att veta att gymet är öppet till 23.00. Städning har jag sett är planerad till söndag eller måndag på anslag, men om det blivit så pass grusigt eller dammigt så får man ju gärna städa bort det lite snabbt och rappt. Dammsugare finns. Inneskor ska användas.

För min egen personliga del tycker jag att det är mycket glädjande att gymet till slut blev en realitet i Örträsk. Då jag går och dras med en del gamla skavanker så är återkommande och regelbunden viktbelastning värd mycket för mig. I och med det sagt vill jag här ge gymstyrelsen en eloge som möjliggjort ett inköp av en allsidig maskinpark där nära nog alla kroppens muskler kan tränas. Tack för det!

Foton: Åke Runnman

Till att avsluta med vill jag påpeka de fördelar styrketräning bland annat ger. Exempel på detta är:

* att skelettet stärks,
* musklerna blir uthålligare och starkare,
* blodfettbalansen förbättras
* blodkärlen blir mer elastiska till följd av att ansträngningen ökar blodcirkulationen.

Är inte dessa exempel skäl nog att börja bli fysiskt aktiv igen? Nu säger jag inte att styrketräning är det enda ”braiga” alternativ som finns, men känslan man får efter ett träningspass med viktbelastning är på någotvis väldigt tillfredsställande. Ni som ännu inte börjat träna, gör gärna ett besök efter ni har ringt någon i styrelsen så de kan visa vilka övningar som kan vara lämpliga till en början. Som komplement till det vi annars måste göra i vardagen är gymet ett mycket bra alternativ.

Jag önskar alla Örträskare en härlig sommar!

Michael Stenberg

Foton: Åke Runnman

TIPS FRÅN COACHEN

-besök av Annika Olofsson, sjukgymnast från Bjurholm

Foto: Åke Runnman

Den 29 april kom Annika och pratade inför ett 40-tal personer om träningsförslag

Tänk på;

* Vad vill jag ha ut av min träning?
Köra minst 2 ggr/veckan (promenader räknas inte)

* Minst 15 min uppvärmning så att man känner sig varm, gärna lite svettig för att inte göra illa sig och för att få en effektivare träning

Som nybörjare 3 x 12 repetitioner med 30-45 sek vila emellan.
Första gången ska kännas lätt, andra ska man ta i mer och tredje gången ska kännas jobbig – då har man valt rätt tyngd!

Så småningom kör man 3 x 8 rep med ökad vikt

Gör övningar på mellan 4-5 stationer

Tänk på

- långsamma rörelser
- rak i ryggen (ej svanka)
- fokusera på de muskler man tränar just nu
- stabilitet i mage och rygg
- inte längst ut, t ex axlar bromsa upp
- träningsdagbok är bra!

Svante Axelsson, fd gympalärare i Västerås, och hemvändare tipsade om tänket
armar
mage rygg
ben - och glöm inte baksidan!

Linda Öhrman

TACK till alla intresseförenings- samt hembygdssympatisörer som städade med ett glatt leende lördagen den 16 maj! Väl mött även andra bybor samt hemvändare nästa år!

Själens spegel eller bara vatten.

Sjön skänker byn liv och färg. Som en lisa för själen är den synlig från alla gårdstun, året runt. När luften är vindstilla och solen värmer skönt från sin plats ovanför Vitberget framträder lyriskt vackra vyer. Öreälvens och Varg–åns aldrig sinande flöden vilar en vecka eller två i den djupa sjön innan vattnet drar vidare genom skogslandet mot Kvarkens saltstänkta strand.

Man kan förundras över att den kemiska föreningen mellan vätgas och syrgas är förutsättning för liv. Hängivna Gudsdyrkare förstår att en högre makt med osviklig precision passat in de två väteatomerna till den betydligt större syreatomen så att den livsavgörande vattenmolekylen kommit till stånd. Vattnet har unika egenskaper som ingen annan kemisk förening kan uppvisa. I alla tider och av alla jordens folk är vatten och Gudar synonyma begrepp.

Örträsk har gott om friskt vatten som porlar och rinner eller störtar sig utför branta raviner och förhoppningsvis har bygden minst en Gud. I kärlväxter liksom i små kryp transporterar vattnet näring till färggranna blommor eller förser insekter med livets vätska. Vattnets ytspänning håller samman vätskan och ger perfekt springyta åt skräddare och andra nästan viktlösa insekter.

Elver Dahl liknade mer än någon annan i byn den från Tasmanien äventyrsomsusade skådespelaren Errol Flynn. Skådespelaren blev världsberömd över en natt genom filmrollen som Captain Blood. I sjön Tapua på Nya Zeeland, vars vatten ligger antipodiskt i förhållande till Örträsket, kan man som turist åka med Errol Flynns tidigare ägda segelbåt. När jag, min hustru och vår dotter för några år sedan seglade med i båten tänkte jag på min ungdomshjälte Errol Flynn och hans kopia född i Örträsk.

Vattenmolekylerna i Tapua uppförde sig på samma universella sätt som om de vore hämtade från Öreälvens skummande forsar. Under gravitationens attraherande inverkan söker sig dessa antipodiska vattenmolekyler mot varandra och skulle villigt förenas om inte annan materia stod hindrande i vägen. Vattnets eviga kretslopp på vår jord är i sanning något man kan tänka på varje gång man dricker ett glas vatten. Det går givetvis inte att bevisa att vattenmolekyler, som en gång svalkat perserkonungen och den store härföraren Darius, kan finnas i vatten du dricker ur en näverryva från kallkällan i Kalvdalen. Flynns, på pokerspel förlorade segelbåt, klöv Tapuas vatten under muntert bogsvall likt Örtelius vita motorbåt, när postmästaren körde ut på gäddfiske till Bomstugevikens fräkengårdar.

Is, snö, vatten och vattenånga var förutsättning för ett bra liv här uppe i norr. Isen byggde broar över sjöar och vattendrag och snöns låga friktion mot järnskodda medar öppnade transportvägar i vinterlandskapet. Vårens strida flöden förde vinteravverkat virke till fabriker och sågverk vid kusten. Vatten och kokkaffe tillsammans i en sotig panna över en öppen eld sände aromatiska dofter till trötta flottare som vilade på lägerplatsen invid Vargån.

Pengar från virkesköpare sändes med lantbrevbärare till byn och skapade välstånd hos skogsägande bönder eller gav pengar till statskassan. Skogsarbetaren, tillika flottaren, fick för sitt slit en ackordsbaserad ersättning, som knappt räckte till att försörja en barnrik familj. En sommarkväll, då sjön ligger blank och vilar efter en varm dag, kan man sitta och njuta av den sena timmens lugn. Ute på sjön kommer fiskar upp ur djupen och kysser den sammetslena ytan underifrån så varsamt att vattenringar uppstår. Vilseflugna insekter nödlandar intill och blir genast insugna i mörtarnas pussmunnar. Vår bygd är ung och stiger upp ur havet som en sjöjungfru. Åar och älvar ligger ännu ytligt genom den långsamma erosionen. Vi bor i ett gynnsamt klimat med

minst fyra årstider som ger variation åt vårt korta jordeliv.

I sjöns djup simmar fiskar i stim och i grunda vikar plaskar änder omkring. Förr hade bybor nära kontakt med varandra genom sin sjö. I tjärade träbåtar rodde bybor tryggt över vattnet åtföljda av sin egen spegelbild eller trotsade elementens raseri med ängsliga sinnen när nordvästan ursinnigt piskade upp skumfräsande vågor.

En enda gång följde min mor med i roddbåten för att återfinna ett läderbälte till min hemvärnsuniform. Jag var hemma från realskolan en söndag och tog läderbältet med mig som förtöjning av roddbåten till metstaken. Vågorna gjorde att båten gungade upp och ner och plötsligt lossnade bältet från årklykan och gled ner till sjöbotten. Jag provade länge att återfinna kronans ägodel utan att lyckas. Mor erbjöd sig att följa med och i vågigt sjövatten rodde jag tillbaka till metstaken under Brännans kåddoftande land. Mor och jag lyckades inte fiska upp bältet utan tvingades ge upp försöket och lämna det på sjöns botten.

Rimfrostiga nordsvenska hästar kämpade vintertid kors och tvärs på sjön med köldknekande källkar lastade med björkved fram till gårdarna. Rökarna från gjutjärnsspisar stod som en skog av torrfuror dessa bistra vinterdagar. De små jordbruken utnyttjade varje kvadratmeter nere vid stranden till sommarbete för sin tamboskap. De spröda tonerna från kalvpinglor och de mörkare ljuden från koskällorna har tystnat utom en liten pingla som än i stilla sommarkvällar kan höras från Lövnäset eller i dess närhet. Sonja i Villan är en av de lyckligt utvalda som fortfarande kan höra vitterkornas ljuva skälltoner, när de drar förbi på Kattnäsets steniga strand. Vi andra kan läsa hennes naturromantiska poesi i Visor verser och Vice versa och drömma oss bort, om bara för en kort stund.

Hans Gustafsson

LOPPIS i Vävstugan
Västra Örträsk under juli
månad.

Även försäljning av kaffe och glass.
Välkommen önskar
Ann-Gerd o Rolf

AKTUELLT HUS TILL SALU

Storgatan 80, 150.000 kr

Linda Tossman
Mäklarhuset, Lycksele
0950-13070
070-350 11 18

http://www.maklarhuset.se/ViewObjekt.aspx?objektid=480415

Man ska inte döma någon förrän man gått 200 mil i dennes mockasiner

Indianskt ordspråk

SOMMARAKTIVITETER I VARGTRÄSK

FREDAG 19/6 19.00
Midsommarfirande, Storsvartliden.
LÖRDAG 4/7 11.00-ca 18.00
Vargträskdagen med ”Musik vid Sjön”.
SÖNDAG 5/7 17.00
Årsmöte med Grillafton. Anmälan: Rakel Vesterlind 0932/320 11.
TORSDAG 9/7 18.00
Bingo. Servering.
LÖRDAG-SÖNDAG 11-12/7
Rök kött i rökbastun! Kontakt: Sigge Vesterlind 0932/320 11.
SÖNDAG 12/7 18.00
Sång o berättelser. Predikantfamiljen Backman från Backlunda, Vargträsk.
LÖRDAG 25/7 11.00
Auktion. Kontakt: Berndt Wahlberg 070/546 74 96.
SÖNDAG 26/7 11.00
Metartävling. Vargträskrycket. Anmälan i Grillkåtan.
LÖRDAG 12/9 18.00
Surströmmingsfest. Anmälan: Rakel Vesterlind 0932/320 11.

VARGTRÄSKDAGEN med ”MUSIK VID SJÖN”
LÖRDAG 4 JULI 2009

Lördag 4 juli 2009 från kl 11.00 arrangeras årets Vargträskdag och det i år med ett rikligt utbyggt program.

Servering – Tipspromenad – Barnaktiviteter - Presentation av funderingarna inför Vargträsks 250-årsjubileum år 2011 – Lott-försäljning – Körsång – Berättarstund!

Från kl 15.00 och ett antal timmar framåt bjuds på ”**MUSIK VID SJÖN**” med musikunderhållning, allsång, musiktävling med mera, med mycket mera.

Under hela dagen har självklart Ekomuseet på andra sidan sjön öppet.

Torleif Söderlund Årets Storfiskare i Örträskbygden

Med närmare 40-talet fiskar av mindre modell vann Torleif Söderlund sista deltävlingen i Årets Storfiskare i Örträskbygden och därmed också totalt över de tre deltävlingarna.
- Rätt kaxigt att kunna kalla sig Årets Storfiskare, skrattade Torleif som är en riktigt hängiven hobbyfiskare med hemvist på finalorten Västra Örträsk.

Foto 2007: Åke Runnman

I Örträskbygdens Storfiskare-arrangemang så blev Torleif sjua i premiären i Långsele, fick fisk, men nådde en betydligt mer undanskymd placering i andra deltävlingen i Vargträsk, men när det var dags för finalpimpling hemma på Örträsket var Torleif rejält på hugget. Precis som fiskarna i hans hål!
- I dag fiskade jag med en mormyska, något jag annars gör mycket sällan, men när jag såg att det inte drogs upp så många fiskar och framför allt inte så stora så sköt jag in mig på mängden.
Taktiken gick hem, Torleif fick närmare 40-talet fiskar, mestadels mört, och med totalt 1.772 gram på vågen vann han nu den tredje och sista deltävlingen i Årets Storfiskare.

Precis som fiskarna i hans hål!
- I dag fiskade jag med en mormyska, något jag annars gör mycket sällan, men när jag såg att det inte drogs upp så många fiskar och framför allt inte så stora så sköt jag in mig på mängden.

Foto : Linda Öhrman

Taktiken gick hem, Torleif fick närmare 40-talet fiskar, mestadels mört, och med totalt 1.772 gram på vågen vann han nu den tredje och sista deltävlingen i Årets Storfiskare.
Och, som sagt, även totalt över de tre pimpeltävlingarna i Örträskbygden.
- Fiskarna ryckte trevligt med jämna mellanrum hela tiden, berättade Torleif som kunde kvittera ut 2.000 riksdaler plus pokal och speciell Storfiskaretröja för titeln Årets Storfiskare 2009.
Ytterligare 1.500 kronor var delsegern i Örträsk värd.
- Tacksamt, att jag dessutom spöade grabben och frugan var också trevligt och mycket viktigt, skrattade Torleif.
Hustrun Majvor Söderlund blev dock bästa dam totalt över de tre deltävlingarna (erhöll Expos Hederspris).

Barnklassen såg Anton Gustafsson från Örträsk vinna denna dag, men totalt vann Tobias Nyström från Vännäs precis som han gjorde i fjol. Tobias grundlade denna triumf med en rejäl fångst i Vargträsk.
Deltävlingen i Långsele vanns av Stig Emilsson från Bjurholm medan göteborgaren Krister Lundqvist (med släkt i Örträsk) vann i Vargträsk tack vare en fin gädda.
Nästa år handlar det om 5-årsjubileum för Årets Storfiskarearrangemanget i Örträskbygden.
- Vi har redan nu börjat fundera på hur vi ska uppmärksamma jubileumet och ytterligare lyfta arrangemanget, sa Rolf Wahlberg, ordförande i Örträsk Fiskevårdsområde.

Tävlingsstaben för Årets Storfiskare i Örträskbygden kan konstatera att arrangemanget utvecklas för varje år. Från vänster Martin Axelsson, Kenneth Edlund, Lars-Anders Gustafsson, Göte Norberg, Rolf Wahlberg, Sverker Jonsson, Jan Östen Sölvebrand, Åke Runnman och Sigge Vesterlind.
Foto & text: Gunnar Eriksson, som också ingår i tävlingsstaben

På gång kring ekomuseet i Vargträsk

Bygglov beviljat

I början av december beviljade byggnadsnämnden i Lycksele bygglov för uppförande av kornlogen på ekomuseets mark.

Uppförandet av logen kommer vid sidan av inredningen av ladugårdsvinden att bli vårens och sommarens stora utmaning. För närvarande söker vi virke till routet till logen.

Inom kort kommer vi tack vare Sigurd Westerlind och några till att komma igång med innertaket till ladugårdsvinden.

Har Du virke som Du inte behöver eller kan tipsa om någon kontakt, vill du snickra eller stödja oss på annat sätt? Kontakta då någon av oss i styrelsen, för telefonnummer se nedan.

Ett exempel från Paul Karlssons unika modellsamling. Ladugårdsvinden kommer att inredas för att kunna visa samlingen på ett bra sätt.

Riktad marknadsföring

I vinter har vi tagit kontakt med Fredrika/Åsele för att påbörja ett långsiktigt marknadsföringssamarbete av ekomuseet. Vi vill också lyfta fram andra sevärdheter i bygden, så att presumtiva besöksgrupper kan sätta ihop ett utflyktspaket som passar just dem.

Styrelsen har kontaktat olika aktörer för att höra efter om de vill marknadsföra sig tillsammans med Hembygdsföreningen Ekomuseet. På listan finns t ex Restaurang Pärlan, Örträsk Hembygdsförening, Maria Lilja på Strand och Vargträsk Intresseförening. Var och en av dessa har lämnat eget informationsmaterial med kontaktuppgifter, som vi samlat i en folder. Även information om Buddastatyn i Fredrika ingår.

Hästgetarkojan på Storsvartliden är också en del av ekomuseet. Kojan ligger inte så långt ifrån ”hästtomla”, där hästarna sommartid hölls för att minska angreppen från knott, mygg och sviarn. Området var då trädfritt och vinden fläktade.

På försök har vi skickat ut informationen till pensionärsföreningar m fl.

En förhoppning är att vi på detta sätt ska locka till fina rundturer med intressanta besöksmål, fina matställen och vackra vyer.

Dessa rader från styrelsen

Hembygdsföreningen Ekomuseet Lappmarksbyn Vargträsk

Elisabet Lycksell, ordf, tel 070-331 41 53
Jan Östen Sölvebrand, sekr 070-630 23 99
Anette Norberg, kassör, 0932-320 15
Håkan Eleblad, 0932-302 00
Gun Rehnman, 0932-303 88
Stefan Svensson, 070-365 30 02
Elisabeth Nilsson, suppl., 0932-303 35

Stöd gärna hembygdsföreningen Ekomuseets arbete genom att bli medlem. Medlemsavgiften är fr o m 1 maj 2009 kr 50:-, som enklast insättes på vårt postgiro nr 26 19 17 - 9.

Rapport från aktionsgruppen 2009-04-28

Lycksele kommunfullmäktige sammanträdde 27 april.
Aktionsgruppen försökte även denna gång att få svar på ett antal frågor under den frågestund (30 min), fullmäktige kostar på sig för att låta allmänheten komma till tals.
Vår huvudfråga gällde de enorma belopp (4 milj.) man tror sig spar genom att lägga ned gruppboendet på Öregården.
Vi krävde att få se kvittot på denna besparing som nu ökat från 2 miljoner till 4 miljoner.
Det svar vi fick var att summan räknats fram av ansvariga tjänstemän och Lilly Bäcklund hade inga som helst skäl att ifrågasätta deras beräkningar. Tidigare har vi konstaterat att prislappen för en boendeplats på Öregården höjdes från år 2008 – 2009 med ca 150 000. Det har vi som bekant inte heller fått någon förklaring till.
Vi krävde också att få svar på varför man inte undersökt någon annan lösning när det gäller Örträsk och den medicinska säkerheten än att placera en heltidsanställd dag, resp. nattsköterska på Öregården till en kostnad av 800 000 per år. Det fick vi heller inget svar på.

Vårt ärende visade sig, på dagordningen till fullmäktige, vara en informationsfråga med rubrik: ”Svar på skrivelse från aktionsgruppen Öregården/ Örträskbygden”
Det fullmäktige egentligen hade att ta ställning till var bara att godkänna kommunstyrelsens handläggning av ärendet.
En viss aktivitet i talarstolen kunde konstateras där man vädjade till fullmäktige att ytterligare överväga frågan genom återremiss.
Kristina Holmgren försökte uppmärksamma fullmäktige på att den politik man tillämpar i detta fall kommer att helt utarma byarna.
Kristina Holmgren tog också upp frågan om antal boendeplatser i särskilt boende i Lycksele kommun. I partiprogrammen är man eniga om att snarare utöka än minska antalet platser i den typen av boende. Beslutar man lägga ned i Örträsk minskar man antalet tillgängliga platser. Hon yrkade också att fullmäktige skulle besluta om extra budgetanslag till nämnden för att bevara boendet. Hennes yrkande togs inte ens upp till beslut, med motiveringen att ärendet inte var förberett.

I skrivelsen till kommunstyrelsen hade vi yrkat att man skulle förslå fullmäktige att besluta: ”att Öregårdens äldreboende ska finnas kvar med de antal platser som finns i dag , minst så länge hyreskontraktet gäller dvs till 2016”
Eftersom kommunstyrelsen redan avfärdat vårt yrkande och fastslagit att socialnämndens beslut står fast, kom aldrig det yrkandet på fullmäktiges bord.
Den konsekvensbeskrivning man utlovat ”*bidde en vanttumme*” Vid ett möte vi i aktionsgruppen hade med Lilly Bäcklund och John Gunnar Jönsson, presenterades detta, som vi uppfattade som utkast till en konsekvensbeskrivning. Där fanns nämligen bara frågeställningar och antaganden om beslutets följdverkningar men man aktade sig noga för att dra några slutsatser.
Denna ”vanttumme” har utgjort beslutsunderlag för kommunstyrelsens ställningstagande.

Lilly Bäcklund var noga med att understryka att det inte handlade om en nedläggning utan en omvandling av boendet.

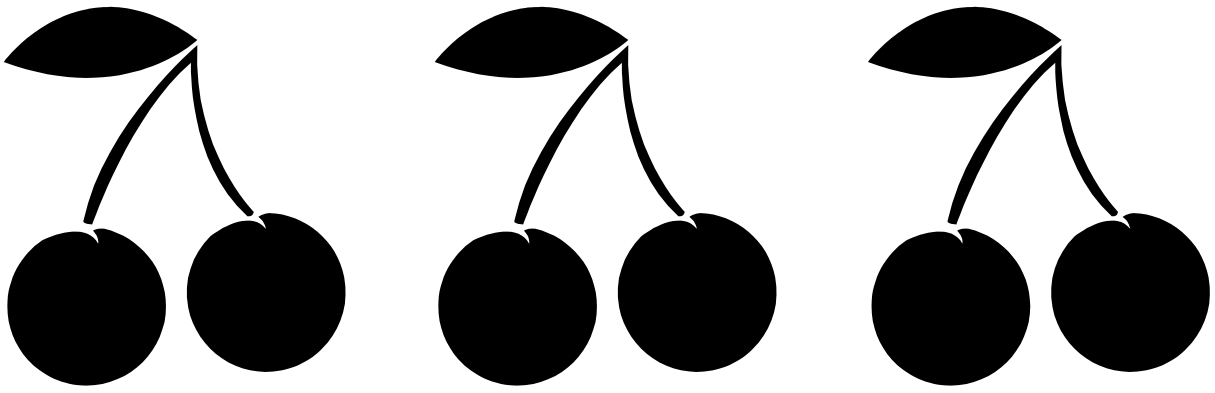
Hade man kallat beslutet vid sitt rätta namn hade vi kanske haft en chans att överklaga beslutet som ett brott mot kommunallagen. Nu kunde länsrätten avfärda vår överklagan med att beslutet inte berör en övergripande fråga av grundläggande natur eller generell räckvidd. Kammarrätten beviljade inte ens prövningstillstånd av länsrättens dom.
Den främsta lärdomen vi i aktionsgruppen fått i detta arbete är, att man i en politisk församling i princip kan fatta vilka beslut som helst.
Det gäller bara att se till att beställa faktaunderlag och kalkyler som stöder de beslut man vill åstadkomma. För det behövs bara lojala tjänstemän.
Närgångna frågor kan man alltid dribbla bort, uttalanden kan förnekas och löften kan brytas. Med ett majoritetsstyre där de stora flertalet varken sätter sig in i de ärenden som ska beslutas eller engagerar sig i beslutsprocessen, får makten fritt spelrum.
Det finns anledning att fundera över vad som egentligen försiggår i våra politiska församlingar.
Om politiskt arbete bara blir ett sätt att umgås och ev. försörja sig på kan vi lika gärna vara utan det.
Vi i aktionsgruppen har kämpat för att få behålla vårt gruppboende och den rest av kommunal service vi har kvar i bygden. Lycksele kommunstyre visar med önskvärd tydlighet att byarnas välfärd inte är av intresse att bevara. Samhällsinvånarna utanför centralorten får på egen bekostnad och med egen arbetsinsats klara sin samhällsservice om det ska ha någon.

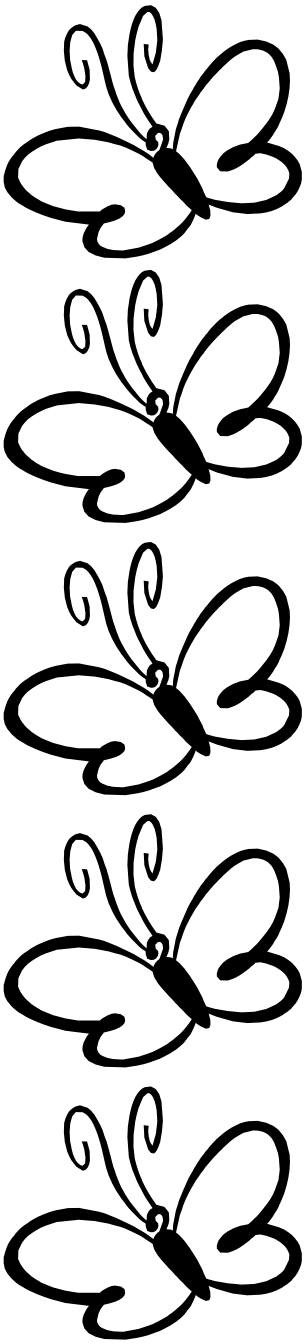
Aktionsgruppen genomförde en enkätundersökning i december 2008 som utföll enligt följande:
Av 335 utskick, riktat till samtliga nu mantalsskrivna i område 407 = före detta Örträsk kommun, fick vi 227 svar. Totalt har ca 68 % svarat.

Av dessa ansåg 75 % att aktionsgruppen skulle ges mandat att undersöka möjligheterna och villkoren för ett kommunbyte. 25 % ansåg att gruppen inte skulle agera för ett kommunbyte.

Gruppen anser sig ha fått mandat att agera för ett kommunbyte om möjligheten finns och om villkoren är acceptabla och jobbar vidare med den frågan.
Vi vill ta reda på vad ett kommunbyte skulle innebära för Örträskbygdens och Öregårdens framtid.

Margoth Elfving
ordf. aktionsgruppen

SOMMARDANS

Sommarens vindar dansar över ängen
naturen är skrudad i skiraste grönt.
Fjärilar och myggor vill vara ned svängen
det är ljuvligt, det är så oändligt skönt.

Älvornas ringdans tråds i sommarnatten
tjärnens vågor har lagt sig till ro.
När dimmorna lättar över stilla vatten
har älvorna försvunnit över myr och mo.

Själv vill jag dansa en midsommardans
runt stången som lövad och vacker står
av blommar och blad jag binder en krans
och hänger den om mitt solblekta hår.

Jag dansar och känner rytmen i kroppen
jag lyssnar till naturens egen musik
fåglars kvitter och klirret från kaffekoppen
jag njuter av vår sommar och känner mig rik.

Nu vill jag gå med bara fötter i solvarm sand
och känna hur vinden smeker min kind
höra vågornas dansande lek mot strand
och humlornas surr kring syren och lind.

Jag vill höra hur lyckliga och glada ungar
skratta och stoja av hjärtans fröjd.
Björkarnas sus från gröna dungar
och lärkornas drillar i himmelens höjd.

Ta vara på sommarens härliga tider
njut av varenda solskensdag
glöm bort att hösten kommer vad det lider
och tänk så skönt, ännu dröjer det ett tag.

Astrid Helletun

4-HJULINGSFÖRARE

Tänk på att undvika att köra på åkrar med växande gröda denna årstid och kör absolut inte över nysådda tegar!

TACK önskar markägare, arrendatorer samt glada kor!

ÖRTRÄSK HEMBYGDSFÖRENING

Aktiviteter på hembygdsgården och hembygdsområdet 2009

APRIL

30 april Valborgsmässofirande med brasa och körsång anordnas på hembygdsgården

MAJ:

16 maj Städning ute och inne hembygdsområdet

JUNI

6 juni Nationaldagens öppethållande inställt på grund av att Dalgården är uthyrd.
14 juni Föreningsträff hembygdsgården 13.00 – 15.00
19 juni Midsommarafton: Dans runt midsommarstången 13.00-15.00
20 juni Midsommardans David Henriksson / Riff Raff Ruff, servering, 20.00 – 01.00
21 juni Motionsdans 18.00 – 22.00 "Ola och Jag"

JULI

Öppethållande med servering 12.00- 16.00 tisdagar och onsdagar
1 juli Kursdag om Vårt skogsfinska kulturarv
Maud Wedin föreläser (se sidan 10 samt annons Lyckselebladet)
15 juli Sång i sommarkväll med kyrkan.
18 juli Loppmarknad hembygdsgården (boka bord 070-211 06 66), servering
Örträskloppet runt sjön. På kvällen sportklubbens fest på logen, Amigos spelar.
19 juli Hembygdsdagen: Program 11.00 – 15.00
Vi börjar med Friluftsgudstjänst 11.00.
Teaterpremiär: Skrönor från Örträskbygden
Vindelådalens folkdanslag och spelmän underhåller
Palt och kaffeservering
Försäljning av skänkta ”Saker och Ting” i Erik-Lars gården
Under juli månads öppethållande går det bra att lämna in gåvor,
OBS! ej möbler och skrymmande saker.

AUGUSTI

2 aug Motionsdans 18.00 – 22.00 "Partaj”
15 aug Hembygdsföreningens surströmmingsfest
23 aug Motionsdans 18.00 – 22.00 "Ola och Jag”

Föreläsningskväll om Örträsk förhistoria och fornfynd I Örträskbygden med arkeolog Åsa Lundberg. Planeras i augustivecka 32., se kommande annons.